

Fan platformasi		
Fanning to'liq nomi: Ijtimoiy ekologiya		
Fan kodi: B64SOEC	Fanga ajratilgan kreditlar (ECTS): 4	davomiyligi: 1semestr
Kafedra: Sanoat ekologiyasi		
Fan qaysi yo'nalish talabalari uchun: 60710400 - Ijtimoiy ekologiya		
Fan ma'ruza o'qituvchisi: Igitov F.B.		
Fanga ajratilgan umumiy soatlar: 120	Email:	
Fan seminar mashg'ulotlari o'qituvchisi(lari): Igitov F.B.		
Prerekvizitlar: Prerekvizitlar: Ijtimoiy ekologiyaga oid bilimlarni o'rganish uslubiyati, qo'llaniladigan usullar va yechimlar		
<p>Fanning qisqacha bayoni: ijtimoiy ekologiyaning asosiy tushunchalari hamda hozirgi zamon fan – texnika taraqqiyoti davrida inson, jamiyat va tabiat o'rtasidasi munosabatlar natijasida yuzaga kelayotgan murakkab ekologik muammolar, bu muammolarni hal qilish, atrof muhitni ifloslanishdan saqlash, tabiiy resurslardan oqilona foydalanish bo'yicha bilimlarni o'rgatishdan iboratdir.</p>		

Fanning maqsadi: Talabalarga bu fan ijtimoiy ekologiyaning asosiy tushunchalari hamda hozirgi zamon fan – texnika taraqqiyoti davrida inson, jamiyat va tabiat o'rtasidasi munosabatlar natijasida yuzaga kelayotgan murakkab ekologik muammolar, bu muammolarni hal qilish, atrof muhitni ifloslanishdan saqlash, tabiiy resurslardan oqilona foydalanish bo'yicha bilimlarni chuqur o'rgatish hamda ularda zarur bo'lgan ijtimoiy ekologiya asoslarining ko'nikmalarini hosil qilishdan iboratdir.

Fan yakunida talabalar quyidagi malaka va ko'nikmalarga ega bo'lishadi:

➤ ijtimoiy ekologiyaning asosiy tushunchalari hamda hozirgi zamon fan – texnika taraqqiyoti davrida inson, jamiyat va tabiat o'rtasidasi munosabatlar natijasida yuzaga kelayotgan murakkab ekologik muammolar, bu muammolarni hal qilish, atrof muhitni ifloslanishdan saqlash, tabiiy resurslardan oqilona foydalanish haqida tasavvurga ega bo'lishi;

➤ global ekologik muammolar, tabiat va jamiyatning o'zaro bog'liqligi qonuniyatlari, ekologiyaning asosiy yo'nalishlari, ekologiyaning asosiy qonunlari, biosferaning tuzilishi, tarkibi va funksiyalari, biogeotsenoz, ekologik tizimlar, biosferada moddalarning aylanma xarakterini bilish va ulardan foydalana olish;

Tabiat iflislantiruvchi mabalarini aniqlash, atrof muhitni iflislanishini baholash, iqlim o'zgarishi, ozon yemirilishi, tuproqlar eroziyasi sabablarini aniqlash, Orol Dengizi muammolari va ularni hal qilish yo'llari, ekologik madaniyat va tarbiyani shakllantirish usullarini qo'llay bilish.

Ma'ruza mashg'ulotlari

Ma'ruza mashg'ulotlari katta sig'imli, multimedia qurilmalari bilan jihozlangan o'quv auditoriyalarida olib boriladi.

Amaliy mashg'ulotlar

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tiladi, "Key-stadi" texnologiyasi ishlatiladi. Ko'rgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi. Shuningdek, mavzudan kelib chiqib dars mashg'uloti mehmonxonada sayyor dars tarzida olib boriladi. **Mustaqil ta'lim**

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan taqdimotlar, guruh bilan ishlanmalar, referatlar tayyorlanadi.

№	Fan mavzulari	Ma'ruza soatlar hajmi	Amaliy mashg'ul ot soatlar hajmi	Mustaqil ta'lim soatlari
Ijtimoiy ekologiya				
1	ISO 14001:2015- Halqaro standart, ekologik menejment tizimi haqida ma'lumot. Ijtimoiy ekologiya fani predmeti va rivojlanish bosqichlari	2	2	
2	Ekologiyaning asosiy yonalishlari	2	2	
3	Biosfera va noosfera to'g'risida ta'limot.	2	2	
4	Ekologiyaning asosiy qonunlari	2	2	
5	Barqaror rivojlanish kontseptsiyasi	2	2	
6	Atrof muhit sifatini baholash mezonlari	2	2	
7	O'zbekistonning ekologik siyosati	2	2	
8	O'zbekistonning ijtimoiy – ekologik muammolari	2	2	
9	Orol va orolbuyi ekologik vaziyati	2	2	
10	Xalqaro ekologik hamkorlik	2	2	
11	O'zbekistonda biosferani saqlab qolishga qaratilgan tadbirlar	2	2	
12	Demografik omillarning ijtimoiy-ekologik sharoitlarga ta'siri	2	2	
Jami:		24	24	

Adabiyotlar.

1. Sh.A.Mutalov, T.T.Tursunov, M.M. Niyazova, K.M. Adilova, B.Z. Zaynitdinova, A.A. Maksudova Sanoat ekologiyasi (Atrof muhit muhofazasi). Darslik. «O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi» nashriyot-matbaa birlashmasi. 2020.-360b.2012..

2. Turobjonov S.M., Tursunov T.T., Adilova K.M. Atrof muhit kimyosi. -O'quv qo'llanma.T.: Cholpon,2012.-200 b.

3. Т.Эргашев, А.Эргашев Экологическая безопасность – среда жизни человека. Учебное пособие. Т.: Chinor ENK, 2007. – 155 с.

Qo'shimcha adabiyotlar.

3. Mirziyoev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. 488 b, T. "O'zbekiston", 2017 y.

4. S.T.Qosimova, Sh.Shojaliloqilish O.A.Bader. Atrof muhitni muhofaza qilish va shahar iqlimshunoslik. O'quv qo'llanma. T.: Istiqlol nashriyoti, 2005-112bet

5. A.Ergashev. Umumiy ekologiya. T.:2003. 170b 6. C.Peterson. Technical Mathematics 4th edition. 2011

6. Tuxtaev A., Xamidov A. Ekologiya asoslari va tabiatni muhofaza qilish.T:O'qituvchi, 1994.

Internet saytlari.

14. www.lex.uz-O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.

15. www.ziyonet.uz – O'zbekiston Respublikasita'limportali.

16. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasixukumatportali.

17. www.catback.ru - научные статиичебные материалы.

18. www.ziyonet.uz;

19. www.ziyonet.uz;

20. www.gaap.ru;

Kontakt soatlari*: mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarish, ularni taqdim etish, zarur ma'lumotlar va turli materiallar bo'yicha savollarga quyidagi grafik asosida o'qituvchiga murojaat qilishingiz mumkin:

№	Kun	Vaqt	Xona
1.	Chorshanba	10.00 – 12.00	203
2.	Shanba	10.00 – 12.00	203